Shri Sangameshwar Education Society, Solapur
Kannada Linguistic Minority Institute

SANGAMESHWAR COLLEGE, SOLAPUR

AUTONOMOUS

3.4.4 Books Published

<table>
<tr><th>Sr. No.</th><th>Name of the Teacher/Author</th><th>Title of the paper/ book</th><th>Pg. No.</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Dr. Sariputra Tupere</td><td>Dr. Babasaheb Ambedkar Pranit Jatinirmulnache Krantividnyan</td><td>2</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Dr Shivaji Maske</td><td>Paryavaran Abhyas</td><td>5</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Dr. Metri P G</td><td>Recent Trends In Multidisciplinary Research Vol-16</td><td>6</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Prof. Ruturaj P. Buwa</td><td>Rajyapalachi Bhumika (Marathi)</td><td>7</td></tr>
<tr><td>5</td><td rowspan="5">Dr. S. P. Gade</td><td>B. Sc. I Mathematics</td><td rowspan="5">14</td></tr>
<tr><td>6</td><td>B. Sc. I Mathematics</td></tr>
<tr><td>7</td><td>B. Sc. II Mathematics</td></tr>
<tr><td>8</td><td>B. Sc. II Mathematics</td></tr>
<tr><td>9</td><td>B. Sc. II Mathematics</td></tr>
<tr><td>10</td><td>Prof. Vasant G. Kore</td><td>राज्य राजकारण : मुद्दे आणि पेच प्रसंग</td><td>29</td></tr>
</table>

Signature Not Verified
RUTURAJ
PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

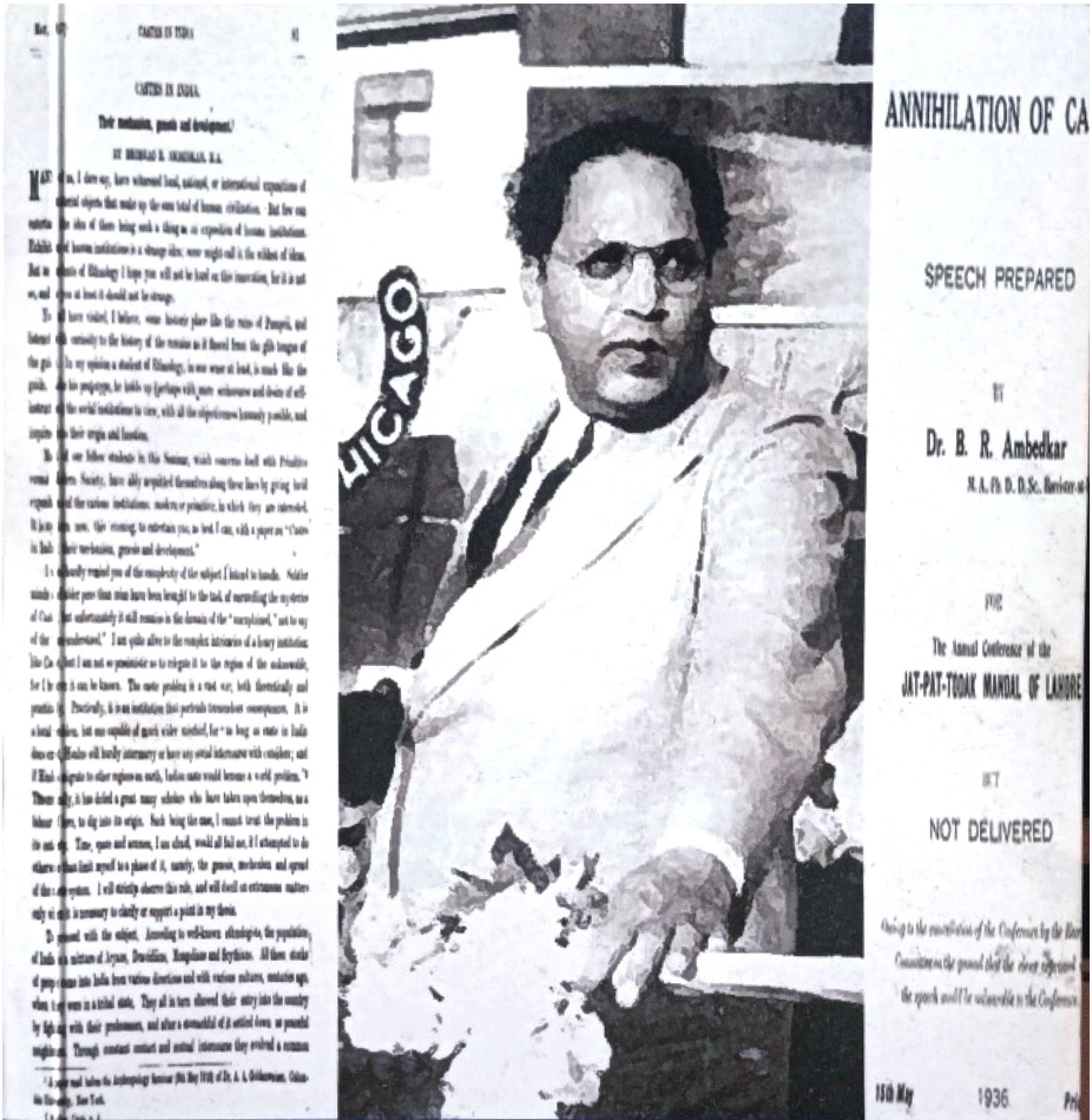

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर प्रणीत जातिनिर्मूलनाचे क्रांतिविज्ञान

डॉ. सारीपुत्र तुपेरे

Signature Not Verified
RUTURAJ
PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

थिंक टँक
पब्लिकेशन्स ॲण्ड डिस्ट्रिब्युशन, सोलापूर

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर प्रणीत
जातिनिर्मूलनाचे क्रांतिविज्ञान
(वैचारिक)

डॉ. सारीपुत्र तुपेरे
समिध्दांत, बी १६ रो बंगलो, अवंतीनगर
जुना पुणे नाका, मुरारजी पेठ,
सोलापूर- ४१३००२.
चलभाष : ९८२२९८४३१३ / ९२८४७२७४१५
ई संकेत sariputratupere15@gmail.com

मालकी हक्क
© आशा सारीपुत्र तुपेरे

प्रथमावृत्ती ।
३० डिसेंबर २०२३

ISBN : 978-93-92361-85-2
www.thinktanklive.in
thinktanklive2020@gmail.com

प्रकाशिका
रसिका बाळासाहेब मागाडे
थिंक टँक पब्लिकेशन्स
ॲण्ड डिस्ट्रिब्युशन, बी-३०१,
निर्मिती समृद्धी अपार्टमेंट, वामननगर,
जुळे सोलापूर, सोलापूर-४१३००४
(संचालक । डॉ. बाळासाहेब मागाडे,
मो. ७९७२६४३२३०)

अक्षरजुळणी
थिंक टँक मीडिया

मुद्रक
विभोर प्रिंटर्स, सोलापूर

मूल्य : ₹ २००/-

* कायदेशीर सूचना : प्रस्तुत ग्रंथातील आशयाशी, मतांशी प्रकाशक सहमत असतीलच असे नाही.

Signature Not Verified
RUTURAJ
PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

अनुक्रमणिका

१. प्राक्कथन/०९
२. आंबेडकरपूर्व काळातील जातिअंताच्या चळवळी/१४
३. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे जीवन व लेखनकार्य/१९
४. भारतातील जाती : त्यांची संरचना, उत्पत्ती आणि विकास/२६
- शोधनिबंधामागील भूमिका/२६
- जातीची संरचना/२७
- जात आणि वंश/२७
- जात म्हणजे काय?/२८
- जातीची वैशिष्ट्ये/२९
- भारतातील जातींची निर्मिती/३०
- जातींच्या जतनाची प्रक्रिया/३१
- जातींची उत्पत्ती/३४
- जातींचा विकास/३५
- जातनिर्मितीच्या केंद्रकांची चिकित्सा/३६
- जात हा एक बंदिस्त वर्ग/३७
- निष्कर्ष/४०
- जातिनिर्मूलनाची पायवाट/४१

५. जातिव्यवस्थेचे निर्मूलन/४२
- ग्रंथनिर्मितीची पार्श्वभूमी/४२
- ग्रंथाचे स्वरूप/४९
- ग्रंथातील वैचारिक तत्त्वे/५०
- ग्रंथावरील प्रतिक्रिया/७४
- समारोप/७५

६. संदर्भ ग्रंथ/७६
७. परिशिष्ट्ये : मूळ ग्रंथ संहिता (मराठी अनुवाद)
- भारतातील जाती : संरचना, उत्पत्ती आणि विकास/७८
- जातिव्यवस्थेचे निर्मूलन/१०१

Signature Not Verified
RUTURAJ
PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

NEP २०२० च्या पॅटर्ननुसार
संगमेश्वर कॉलेज सोलापूर स्वायत्त बी. ए. / बी. कॉम. / बी. एस्सी. / बी. बी. ए. / बी. सी. ए. भाग - १, सेमिस्टर - १ च्या नवीन मूल्य शिक्षण अभ्यासक्रमावर (VEC) आधारित व महाराष्ट्रातील विविध विद्यापीठांच्या विद्यार्थ्यांसाठी, सेट - नेट तसेच विविध स्पर्धा परिक्षांसाठी उपयुक्त

पर्यावरण अभ्यास

(Environmental Studies)

बी. ए. / बी. कॉम. / बी. एस्सी. / बी. बी. ए. / बी. सी. ए. भाग - १
सेमिस्टर - १ VEC **पेपर क्र. १**

• लेखक •

डॉ. शिवाजी मस्के प्रा. शिरीष जाधव

Signature Not Verified
RUTURAJ
PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

● पर्यावरण अभ्यास ● डॉ. शिवाजी मस्के, प्रा. शिरीष जाधव ● थिंक टँक पब्लिकेशन्स, सोलापूर

ISBN : 978-93-92361-41-8
किंमत : १२० रु.

थिंक टँक
पब्लिकेशन्स अँण्ड डिस्ट्रिब्युशन, सोलापूर

EXPLORING FEEDING TECHNIQUES FOR MICROSTRIP ANTENNA AND IT'S ARRAY ANTENNAS

Dr. Pushpanjali Metri

DOI: #10.25215/130455712X.15

Abstract

Microstrip patch antennas, known for their compact size, ease of fabrication, and versatility, play a vital role in modern wireless communication systems. A crucial aspect of their performance is the feeding technique, which efficiently transfers power from the feed line to the radiating patch. This chapter delves into various feeding methods employed in microstrip patch antennas, categorized into two primary groups: contacting and non-contacting. The choice of feeding technique significantly impacts the antenna's performance characteristics, including impedance matching, bandwidth, radiation pattern, and polarization. This article provides a foundational understanding of various feeding techniques, paving the way

Signature Not Verified
RUTURAJ PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

राज्य राजकारण:
मुद्दे आणि पेचप्रसंग

संपादक

डॉ. रत्नाकर बाबुराव लक्षटे

डॉ. माधव माणिकराव चोले

Signature
RUTURAJ
PURUSHOT
09.01.2025

परिकल्पना

© सम्पादकाधीन

प्रथम संस्करण : 2023

ISBN : 978-93-95104-59-3

मूल्य : ₹ 695

शिवानंद तिवारी द्वारा *परिकल्पना,* के-37, अजीत विहार, दिल्ली-110084
से प्रकाशित और शेष प्रकाश शुक्ल, दिल्ली से टाइप सेट होकर
काम्पैक्ट प्रिंटर्स, दिल्ली-110032 में मुद्रित

55. राज्यपालाची भूमिका आणि राजकारण

ऋतुराज बुवा
राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख
संगमेश्वर कॉलेज, सोलापूर

भारतातील घटक राज्यांचा कार्यकारी प्रमुख म्हणजेच राज्यपाल हे पद नेहमीच वादग्रस्त राहिले आहे. राज्यपाल आपल्या अधिकारांचा गैरवापर करत असल्याचा आरोप अनेक वेळा झाला आहे. राज्यपाल म्हणजे 'केंद्र सरकारचा हस्तक' अशी टीका उघडपणे केली जाते. काही राज्यांच्या मुख्यमंत्र्यांनी राज्यपालपद रद्द करण्याची मागणी केली होती. या पार्श्वभूमीवर राज्यपालांच्या भूमिकेकडे पाहताना इतिहासाचा आढावा घेऊन भविष्याच्या दृष्टीने काही बदल शक्य आहे का, हा या शोधनिबंधाचा उद्देश आहे..

राज्यपालाचे कार्यालय हे भारतीय राज्यघटनेद्वारे स्थापन केलेले घटनात्मक पद आहे. राज्यघटनेच्या सहाव्या भागात कलम 153 नुसार प्रत्येक राज्यासाठी एक राज्यपाल असावा असा उल्लेख आहे. भारताच्या राष्ट्रपतींद्वारे नियुक्त केलेल्या राज्यपालाला राज्याचे कार्यकारी अधिकार दिले आहेत. राज्यपालांच्या कार्यांमध्ये, राज्यांच्या विधानसभा गठीत करणे, स्थगित करणे आणि विसर्जित करणे यांचा समावेश आहे. अध्यादेश जारी करणे, विधेयकांना मंजुरी देणे आणि मुख्यमंत्री आणि त्यांच्या मंत्रिमंडळाची राज्यातील विविध पदांवर नियुक्ती करणे. ही कार्ये नेमून दिली आहेत. त्रिशंकू विधानसभा म्हणजेच कोणत्याही एका पक्षाला स्पष्ट बहुमत मिळाले नसल्यास राज्यपाल राजकीय पक्षांना सरकार स्थापनेचा दावा करण्यासाठी अमंत्रित करतात. मुख्यमंत्र्यांनी विधानसभेचा विश्वास गमावला आहे, असे वाटत असेल तर राज्यपालांनी प्रत्यक्ष मतदान घेतले आहे. कलम 356 द्वारे राष्ट्रपतींना घटक राज्यातील कायदा आणि सुव्यस्थेबाबत अहवाल पाठवणे आणि कलम 200 अंतर्गत राष्ट्रपतींच्या विचारार्थ विधेयक राखून ठेवणे या अधिकारांचाही घटनेत उल्लेख आहे. परंतु हे अधिकार राज्यपालांच्या विवेकबुद्धीनुसार वापरले जावेत अशी अपेक्षा आहे. सरकार अस्तित्वात येण्यासाठी राजकीय पक्षांना

आमंत्रण देताना किंवा घटक राज्याबाबत अहवाल देताना विवेक बुध्दीऐवजी राज्यपाल पक्षपाती भूमिका घेत असल्याची टीका केली जाते. केंद्र सरकारमधील सत्ताधारी पक्षाची मर्जी राखण्यासाठी या अधिकारांचा गैरवापर राज्यपालांनी केल्याची अनेक उदाहरणे आहेत.

संविधान सभेतील वाद : भारतातील संविधान सभेत राज्यपालांच्या पदाबाबत टोकाचे मतभेद दिसून येतात. काही सदस्य राज्यपाल हे पद ठेवण्याच्या विरोधात होते, त्यांना राज्यपाल म्हणजे वसाहतवादी भूतकाळाचे अवशेष वाटत होते. परंतु काही सदस्यांच्या दृष्टीने नव्याने स्थापन झालेल्या प्रांतांचे कामकाज सुरळीत चालविण्यासाठी राज्यपाल असणे आवश्यक वाटत होते. राज्यपालांच्या नियुक्तीवरून संविधान सभेत काही मतभेद झाले. संविधानाच्या मसुद्यात निवडून आलेल्या राज्यपालासाठी तरतुदी होत्या. नंतर झालेल्या चर्चेदरम्यान, श्री ब्रजेश्वर प्रसाद यांनी एक घटनादुरुस्ती मांडली. याद्वारे भारताच्या राष्ट्रपतींनी राज्यपालाची नियुक्ती करण्याची तरतूद केली होती. रोहिणी कुमार चौधरी आणि शिब्बन लाल सक्सेना यांनी राज्यपालांची नियुक्ती लोकशाही आणि संघराज्याच्या तत्त्वांच्या विरोधात असल्याचा दावा करून विरोध दर्शविला होता. दुसरीकडे, एच.व्ही. कामत, जवाहरलाल नेहरू आणि के.एम. मुन्शी यांच्यासह इतरही

घटनादुरुस्तीच्या बाजूने होते. त्यांनी असा युक्तिवाद केला की निवडून आलेल्या राज्यपालाचे निवडून आलेल्या मुख्यमंत्र्यांशी संघर्ष होऊ शकतो. ज्यामुळे सरकारच्या दैनंदिन कामकाजात अडथळा निर्माण होईल. राज्यपालांच्या निवडीमुळे पक्षीयराजकारणाला चालना मिळेल आणि अखेरीस या पदाचे स्वातंत्र्य आणि अराजकीय स्वरूप धोक्यात येईल. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरां यांनी राज्य मंत्रिमंडळाच्या अंतर्गत प्रशासनात हस्तक्षेप करण्याच्या मर्यादित अधिकारांसह तरतूद स्वीकारण्याबाबत आवाहन केले. पदाचे अलंकारिक स्वरूप असल्याने निवडणूक खर्चाचा भार सरकारी तिजोरीवर टाकणे अयोग्य ठरेल असे सांगून त्यांनी राज्यपाल पदाच्या नामनिर्देशनास अनुकूलता दर्शविली.

नव्याने निर्माण झालेल्या भारतीय प्रजासत्ताकाच्या पार्श्वभूमीवर वरील युक्तिवाद योग्य वाटत असला तरी, नंतर याची आवश्यकता आहे का हा मुद्दा महत्वाचा ठरतो. निवडून आलेल्या सरकारांना अस्थिर करण्यासाठी राज्यपालांनी अनेकदा विवेकाधीन अधिकारांचा दुरुपयोग केला आहे. त्यामुळेच राज्यपालपदाची भारताला गरज आहे की नाही याचा विचार करणे आवश्यक ठरते.

राज्यपाल पदाशी संबंधित वादाचे मुद्दे : भारतात दीर्घकाळ पर्यंत एक पक्ष प्रबळ पद्धती अस्तित्वात होती. काँग्रेस पक्षाचे वर्चस्व केंद्र आणि राज्य सरकारमध्ये

Sig
RU
PU
09.0

होते. 1967 नंतर प्रादेशिक पक्ष आणि युती-आघाडीच्या राजकारणात राज्यपालांच्या भूमिकेला खूप महत्त्व प्राप्त झाले आहे. राजकीय नियुक्त्या आणि अनियंत्रित विवेकाधिकार या प्रमुख मुद्द्यांवरून राज्यपालांच्या भूमिकेवर आक्षेप घेतला जातो. राज्यपाल हे एक अराजकीय पद असल्याचे घटनेच्या सूत्रधारांनी मानले होते. परंतु राज्यपाल नियुक्तीची प्रक्रिया राजकीय असल्याचे स्पष्टपणे दिसून येते. राज्यपालांची नियुक्ती केंद्र सरकारच्या सल्ल्याने राष्ट्रपती करतात.

राष्ट्रपतींप्रमाणे राज्यपालांचा कार्यकाळ निश्चित नसतो. केंद्रातील सत्ताधारी पक्षाच्या मर्जीनुसार राज्यपाल पदावर नियुक्त केला जातो किंवा त्याला पदावरून दूर करता येते. एकूणच नियुक्तीची पद्धत आणि कार्यकाळाची अनिश्चितता यामुळे राज्यपाल हे पद अराजकीय राहू शकत नाही. केंद्रातील सत्ताधारी पक्षाशी महत्त्वपूर्ण संबंध असलेले राजकारणी राज्यपाल झाल्याची असंख्य उदाहरणे आहेत. आपल्या पूर्वीच्या राजकीय पक्षाशी बांधील राहून राज्यपालांनी पक्षपाती भूमिका स्वीकारल्याचे दिसते. राज्यपाल पदावर नेमणूक करताना सरासरी 65 ते 7द्र या वयात नेमणूक केली जाते. टीकाकारांच्या मते निवृत्त राजकारण्यांना रोजगार देण्यासाठी राज्यपाल पदाचा वापर सत्ताधारी पक्ष करत असतो. किंवा पक्षांतर्गत राजकीय स्पर्धेत अडथळा नको म्हणून सत्ताधारी पक्ष आपल्या नेत्यांना राज्यपाल करतो असे दिसून येते. महाराष्ट्रात वसंतदादा पाटील यांना राजस्थानचे तर सुशीलकुमार शिंदे यांना आंध्र प्रदेशचे राज्यपाल करण्यात आले ही ठळक उदाहरणे मानली जातात.

भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 163 मध्ये राज्यपालांना विवेकाधीन अधिकार दिले आहेत. कलम 356 नुसार राज्यपालांना दिलेला विवेकाधिकार सर्वात वादग्रस्त आहे. राज्यपालांना भारताच्या राष्ट्रपतींना अहवाल पाठवण्याचा अधिकार आहे. याद्वारे राज्यातील कायदा आणि सुव्यवस्था ढासळल्याचे राज्यपालांचे मत बनले तर तो तसा अहवाल देऊ शकतो., या अहवालावरून राष्ट्रपती संबंधित राज्यात राष्ट्रपती राजवट लागू करू शकतात. भारतातील विविध पक्षांच्या केंद्र सरकारांनी या अधिकाराचा मोठ्या प्रमाणावर गैरवापर केला आहे. राज्यपालांच्या अहवालाचा उपयोग राज्यांमध्ये निवडून आलेली सरकारे बरखास्त करण्यासाठी करण्यात आला आहे. भारतात 132 वेळा कलम 356 चा वापर करून राज्य सरकारे बरखास्त करण्यात आली आहेत. (द न्यू इंडियन एक्सप्रेस 28 जून 2019) पंतप्रधान नेहरूंच्या काळात बरखास्त करण्यात आलेल्या पंजाब सरकारचे मुख्यमंत्री गोपीचंद भार्गव यांनी या प्रथेबाबत टीका केली आहे. राज्याची घटनात्मक यंत्रणा अस्तित्वात असताना राज्य सरकारला निलंबित करणे संविधानाच्या तत्त्वांच्या विरुद्ध आहे.

असे भार्गव यांनी नोंदविले आहे. कलम 356 चा गैरवापर मर्यादित करणारा निकाल सर्वोच्च न्यायालयाने दिला आहे. कर्नाटकातील एस. आर. बोम्मई सरकारला राज्यपालांच्या अहवालानुसार बडतर्फ केल्यानंतर या निर्णयाला सर्वोच्च न्यायालयात आव्हान देण्यात आले. राज्यपालांचा अहवाल न्यायालयीन पुनरावलोकनाच्या कक्षेत आहे, असा निर्णय दिला गेला. राष्ट्रपतींनी आणीबाणी लागू करण्याचा निर्णय घेतला तो राज्यपालांचा अहवाल मनमानी आणि अविश्वासू असल्याचे मत न्यायालयाने नोंदविले. बोम्मई सरकारला पुन्हा सत्ता मिळाली. राज्यपालांनी अहवाल देताना वस्तुनिष्ठ आणि विवेक बुद्धीने द्यावा असा निकाल दिला गेला. राज्यपालांचे अधिकार लोकनियुक्त सरकारला बरखास्त करण्यासाठी मनमानी पद्धतीने वापरणे चुकीचे आहे असा अभिप्राय न्यायालयाने नोंदविला. केंद्र सरकारमधील सत्ताधारी पक्ष बदलला की राज्यपाल बदलले जातात. सत्ताधारी पक्षाच्या मर्जीतील राज्यपाल नेमण्याची प्रथा पडलेली दिसते. बी. पी. सिंघल विरुद्ध युनियन ऑफ इंडिया या खटल्यात (2004) राज्यपालांना काढून टाकण्याबद्दल निर्णय देण्यात आला. राष्ट्रपती पदाला राज्यपालांना काढून टाकण्याचे अधिकार आहेत. परंतु हे अधिकार अनियंत्रित पद्धतीने वापरणे योग्य नाही असा निष्कर्ष न्यायालयाने स्पष्ट केला.

सर्वोच्च न्यायालयाच्या विविध निकालाद्वारे राज्यपालांचे मनमानी अधिकार काढून टाकण्याचे प्रयत्न झाले. केंद्र आणि राज्यांमधील महत्त्वाचा दुवा म्हणून न्यायालयाने राज्यपालपदाला मान्यता दिली आहे. केंद्राचे हित आणि राज्यांची स्वायत्तता यांच्यातील समतोल साधण्याचा प्रयत्न केला आहे. भारतातील राज्यपालांच्या पदाबाबत काही घटनात्मक बदल करण्याची सूचना सरकारिया आणि पुंछी आयोगाच्या शिफारसी मध्ये आहे. सरकारिया आयोगाने आपल्या राज्यपालपद कायम ठेवण्याची शिफारस केली होती. राज्यपालांच्या नियुक्तीच्या बाबतीत, संबंधित राज्याच्या मुख्यमंत्र्यांशी सल्लामसलत करून त्यांची नियुक्ती करावी, अशी ही शिफारस होती. शिवाय, राज्यपालांच्या निवडीपूर्वी उपराष्ट्रपती आणि लोकसभेच्या अध्यक्षांचा पंतप्रधानांनी सल्ला घ्यावा, असे सुचवण्यात आले. आयोगाने असेही सुचवले आहे की राज्यपाल हे एक प्रतिष्ठित व्यक्तिमत्त्व असले पाहिजेत. ज्या राज्यामध्ये त्यांची नियुक्ती होणार आहे त्या राज्यांबाहेरची व्यक्ती असावी असाही मुद्दा आयोगाने मांडला आहे. राज्यपालांनी अलीकडच्या काळात राजकीय कार्यात गुंतू नये आणि केंद्रातील सत्ताधारी पक्षाशी संबंधित नसावेत, असा इशारा देण्यात आला आहे. कार्यकाळाच्या मुद्द्यावर सरकारिया आयोगाने राज्यपालांना पाच वर्षांचा कार्यकाळ उपभोगला पाहिजे तसेच राज्यपालांना पदावरून दूर करताना वस्तुनिष्ठ निकषांवर आधारितकृती केली जावी अशी अपेक्षा व्यक्त केली आहे. 19, यापैकी काही

मुद्दयांची पुंछी आयोगाने नोंद घेऊन सुधारणा सुचवल्या. राज्यपालांनी नियुक्तीपूर्वी राजकारणात सक्रियपणे सहभागी होऊ नये, या सरकारिया आयोगाच्या शिफारशीला मान्यता दिली आहे. ती सत्ताधारी पक्षातील नसावीय आणि ती बाहेरच्या राज्यातील असावी. राज्यपालांना पाच वर्षांचा निश्चित कार्यकाळ द्यावा, अशी सूचना आयोगाने केली. राज्यपालांना ''राजकीय फुटबॉल'' म्हणून वागवले जाणार नाही याची खात्री करण्यासाठी, त्यांना पदावरून काढून टाकणे हे राज्य विधानसभेद्वारे महाभियोग प्रस्तावाद्वारे केले जावे असे सुचवण्यात आले. कदाचित आयोगाची सर्वात महत्त्वाची सूचना म्हणजे ''स्थानिक आणीबाणी'' चा प्रस्ताव. निवडून आलेले सरकार वारंवार काढून टाकण्याऐवजी कलम 356 फक्त अशा 'जिल्हे किंवा भागात' लागू केले जावे जेथे अशांतता किंवा नियंत्रणाबाहेर परिस्थिती आहे. आयोगाने त्रिशंकू विधानसभेच्या बाबतीत राज्यपालांनी पाळल्या जाणाऱ्या प्राधान्यक्रमाच्या संहिता -नियमावली तयार करण्याची शिफारस केली. मुख्यमंत्र्यांची नियुक्ती करताना राज्यपालांच्या विवेकबुद्धीचा गैरवापर होणार नाही याची खातरजमा करणे हा हेतू होता. राज्यपाल विधेयक रोखू शकतील तो कालावधी चार महिन्यांपर्यंत मर्यादित असावा, अशी शिफारसही करण्यात आली होती.

राज्यपालांच्या सध्याच्या तरतुदीनुसार सातत्याने टीका केली जाते. राज्यपाल हा केंद्राचा एजंट म्हणून काम करण्याऐवजी केंद्र-राज्य संबंधात संतुलन निर्माण करणारा असावा. सरकारिया आयोग आणि पुंछी आयोगाने राज्यपाल पद कायम ठेवण्याची शिफारस केली आहे. राज्यपाल आपले विवेकाधीन अधिकार विवेकहीन पद्धतीने वापरताना दिसून आले आहे. सरकारिया आणि पुंछी आयोगाच्या शिफारसी स्वीकारल्यास राज्यपाल सत्ता संतुलनाचे काम करू शकतो. केंद्रातील सत्ताधारी पक्षांनी या शिफारसी स्वीकारण्याची मानसिकता दर्शविलेली नाही.

संदर्भ

1. भारतीय संविधान : राज्यपाल पदासंबंधी कलमे
2. कॉन्स्टिट्यूशनल असेम्ब्ली डिबेट्स खंड 8
3. Sarkaria Commission on Centre&State Relations, Role of Governor, Chapter 4 115&138 (1988) http://interstatecouncil-nic-in/wp&contentèuploads/ 2015/ 06/ CHAPTERIVpdf
4. Punchhi Commission on Centre&State Relations, Report on Constitutional Governance and the Management of Centre&State Relations, Vol. 2 53&89 (March, 2010) http://interstatecouncil-nic-in/wp&content/uploads/ 2015/ 06/volume2-pdf
5. Indurkhya Priyam, Role of Governor in India: Critical Analysis (website lexlife-in)

As per Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University's New CBCS Syllabus

B. Sc. Part I ◆ Semester I

As per CBCS Pattern

MATHEMATICS

Paper I ◆ Algebra

$$\begin{bmatrix} a & h & g \\ h & b & f \\ g & f & c \end{bmatrix}$$

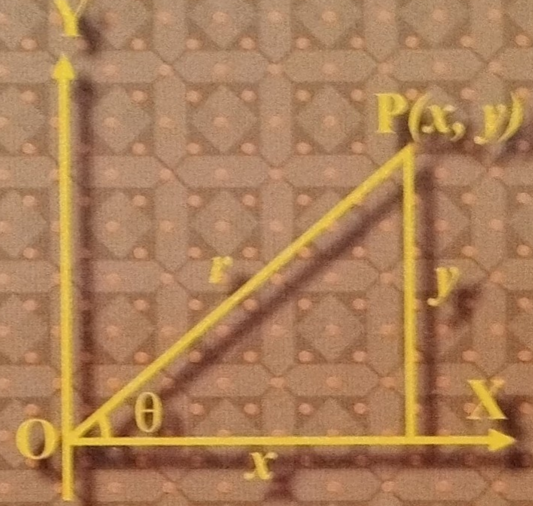

$$\begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \cdots & a_{1n} & b_1 \\ a_{21} & a_{22} & \cdots & a_{2n} & b_2 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ a_{m1} & a_{m2} & \cdots & a_{mn} & b_m \end{bmatrix}$$

Jadhav ◆ Mahajan
Gade ◆ Kokare

PHADKE PUBLICATIONS

Signature Not Verified
RUTURAJ PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

AnyScanner

As per Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur
University's • New Syllabus

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS)

(introduced from June, 2022)

B. Sc. Part I • Semester I

MATHEMATICS

Paper I : Algebra

by

Dr. B. P. Jadhav
M. Sc., Ph.D. D.H.E
Ex - Head,
Department of Mathematics,
The New College,
Kolhapur.

Dr. A. M. Mahajan
M. Sc., SET. Ph.D.
Head & Associate Professor,
Department of Mathematics
Walchand College of Arts & Science,
Solapur.

Dr. S. P. Gade
M. Sc., NET. Ph.D.
Assistant Professor,
Department of Mathematics,
Sangameshwar College,
Solapur.

B. D. Kokare
M. Sc., B.Ed
Head, Associate Professor,
Department of Mathematics
Vidnyan Mahavidyalaya,
Sangola.

PHADKE PUBLICATIONS

Distributed by : **PHADKE BOOK HOUSE**

© *(0231) • 25 40 211 (6 Lines)*
• *Website - www.phadkebooks.in*

Phadke Bhavan,
Near Hari Mandir, Dudhali,
KOLHAPUR - 416 012.

• *E-mail - customersupport @ phadkebooks.in*

Signature Not Verified
RUTURAJ
PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

SCAN AnyScanner

Pune Branch 'Shriphal Prasad', 415, Narayan Peth, Munjaba Lane
Pune - 411 030. • Telefax : (020) 244 82 951.

Log on to
www.phadkebooks.in

STATUTORY WARNING

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or utilized, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission in writing of the publisher or in accordance with the provision of the Copyright Act 1957 (as amended). Any person who does an unauthorised act in relation to this publication may be liable to Criminal Prosecution and Civil Claims for damages. All legal disputes subject to Kolhapur Jurisdiction.

ISBN 978 - 93 - 92336 - 10 - 2

Code No. J 452

Price ₹ 70/-

First Edition as per New Syllabus : October, 2022

Published by

Mrs. Neha Mandar Phadke
For Phadke Publications, 1003/4, 'B', 'A' Ward,
Ganesha Residency, Flat No. 8, Shivaji Peth, Kolhapur.

Printed by

Shri Prafulla Pathak, at Swaroop Printing Press,
2576/B, Khasbag, Back of Private High school,
Kolhapur - 416 008.

Signature Not Verified
RUTURAJ PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

AnyScanner

As per Punyashlok Ahilyadevi Holkar
Solapur University's New Syllabus

B. Sc. Part I ◆ Semester II

MATHEMATICS

PAPER III

GEOMETRY

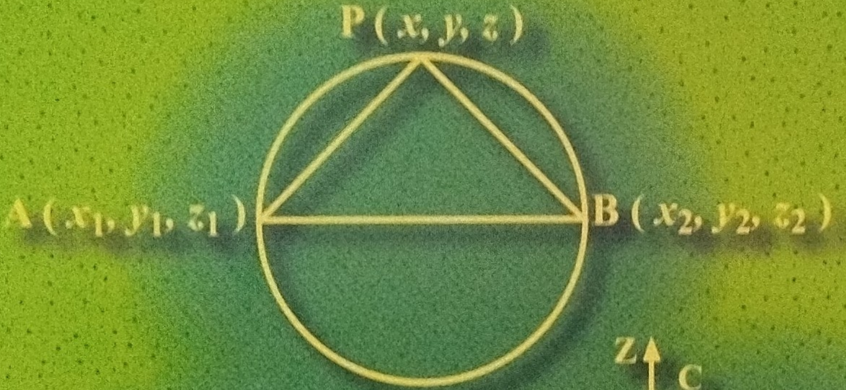

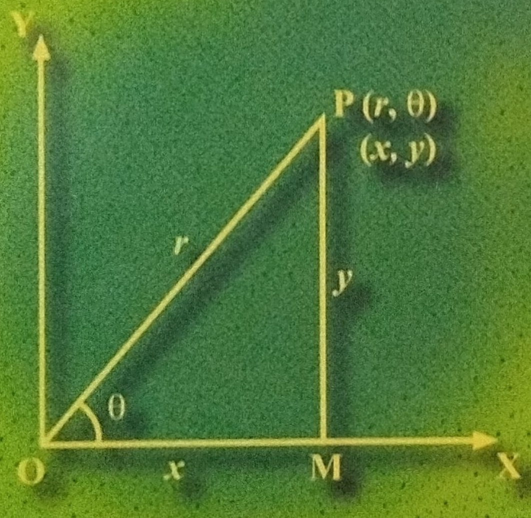

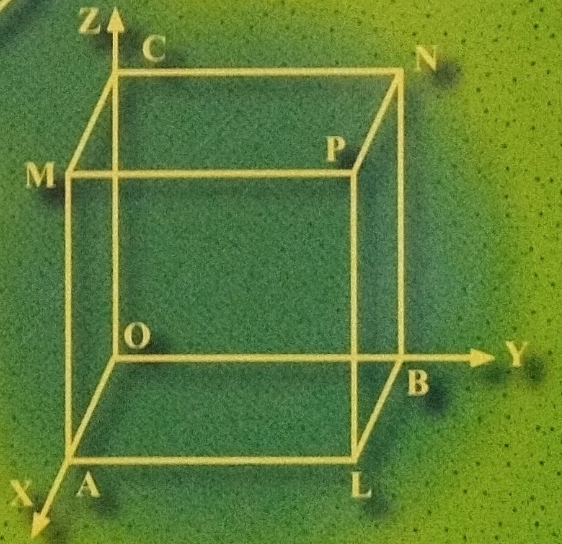

Jadhav ◆ Mahajan
Gade ◆ Kokare

PHADKE PUBLICATIONS

Signature Not Verified
RUTURAJ
PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

AnyScanner

As per Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University's New Syllabus

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS)

(introduced from June, 2022)

B. Sc. Part I • Semester II

MATHEMATICS

(Paper III : Geometry)

by

Dr. B. P. Jadhav
M. Sc., Ph.D. D.H.E
Ex - Head,
Department of Mathematics,
The New College,
Kolhapur.

Dr. A. M. Mahajan
M. Sc., SET. Ph.D.
Head & Associate Professor,
Department of Mathematics
Walchand College of Arts & Science,
Solapur.

Dr. S. P. Gade
M. Sc., NET. Ph.D.
Assistant Professor,
Department of Mathematics,
Sangameshwar College,
Solapur.

B. D. Kokare
M. Sc., B. Ed.
Head, Associate Professor,
Department of Mathematics
Vidnyan Mahavidyalaya,
Sangola.

PHADKE PUBLICATIONS

Distributed by : **PHADKE BOOK HOUSE**

Ⓒ *(0231)• 25 40 211 (6 Lines)*
• *Website - www.phadkebooks.in*

Phadke Bhavan,
Near Hari Mandir, Dudhali,
KOLHAPUR - 416 012.

• *E-mail - customersupport @ phadkebooks.in*

Signature Not Verified
RUTURAJ PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

AnyScanner

Pune Branch 'Shriphal Prasad', 415, Narayan Peth, Munjaba Lane,
Pune - 411 030. ◆ Telefax : (020) 244 82 951.

Log on to
www.phadkebooks.in

STATUTORY WARNING

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or utilized, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission in writing of the publisher or in accordance with the provision of the Copyright Act 1956 (as amended). Any person who does an unauthorised act in relation to this publication may be liable to Criminal Prosecution and Civil Claims for damages. All legal disputes subject to Kolhapur Jurisdiction.

ISBN 978-93-92336-51-5
Code No. J 464

Price ₹ 80/-

First Edition as per New Syllabus : March, 2023

Published by
Mrs. Neha Mandar Phadke
For Phadke Publications, 1003/4, 'B', 'A' Ward,
Ganesha Residency, Flat No. 8, Shivaji Peth, Kolhapur.

Printed by
Shri. Rahul Gavali, at Shri Varad Offset
422, 'C' Ward, Panjarpol, Main Road,
Kolhapur.

Signature Not Verified
RUTURAJ PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

AnyScanner

As per Punyashlok Ahilyadevi Holkar
Solapur University's New Syllabus

B. Sc. Part I ◆ Semester II

MATHEMATICS

PAPER IV

Differential Equations

$$f_1(x)\,dx + f_2(y)\,dy = 0$$

$$\frac{d^n y}{dx^n} + P_1 \frac{d^{n-1} y}{dx^{n-1}} + P_2 \frac{d^{n-2} y}{dx^{n-2}} + \ldots\ldots P_n y = X$$

$$M\,dx + N\,dy = 0$$

Jadhav ◆ Mahajan
Gade ◆ Kokare

PHADKE PUBLICATIONS

Signature Not Verified
RUTURAJ PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

SCAN AnyScanner

As per Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University's New Syllabus

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS)

(introduced from June, 2022)

B. Sc. Part I • Semester II

MATHEMATICS

(Paper IV : Differential Equations)

by

Dr. B. P. Jadhav
M. Sc., Ph.D. D.H.E
Ex - Head,
Department of Mathematics,
The New College,
Kolhapur.

Dr. A. M. Mahajan
M. Sc., SET. Ph.D.
Head & Associate Professor,
Department of Mathematics
Walchand College of Arts & Science,
Solapur.

Dr. S. P. Gade
M. Sc., NET. Ph.D.
Assistant Professor,
Department of Mathematics,
Sangameshwar College,
Solapur.

B. D. Kokare
M. Sc., B. Ed.
Head & Associate Professor,
Department of Mathematics
Vidnyan Mahavidyalaya,
Sangola.

PHADKE PUBLICATIONS

Distributed by : **PHADKE BOOK HOUSE**

© (0231)• 25 40 211 (6 Lines)
• *Website - www.phadkebooks.in*

Phadke Bhavan,
Near Hari Mandir, Dudhali,
KOLHAPUR - 416 012.

• *E-mail - customersupport @ phadkebooks.in*

Signature Not Verified
RUTURAJ PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

Pune Branch 'Shriphal Prasad', 415, Narayan Peth, Munjaba Lane,
Pune - 411 030. ◆ Telefax : (020) 244 82 951.

Log on to
www.phadkebooks.in

STATUTORY WARNING

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or utilized, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission in writing of the publisher or in accordance with the provision of the Copyright Act 1956 (as amended). Any person who does an unauthorised act in relation to this publication may be liable to Criminal Prosecution and Civil Claims for damages. All legal disputes subject to Kolhapur Jurisdiction.

ISBN 978-93-92336-50-8

Code No. J 465

Price ₹ **80/-**

First Edition as per New Syllabus : March, 2023

Published by
Mrs. Neha Mandar Phadke
For Phadke Publications, 1003/4, 'B', 'A' Ward,
Ganesha Residency, Flat No. 8, Shivaji Peth, Kolhapur.

Printed by
New Lokpriya Binding Works
B-25, Udyam Co-op., Society, New Industrial Estate,
Y. P. Powar Nagar, Kolhapur - 416 008.

Signature Not Verified
RUTURAJ PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

As per Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University's New Syllabus

B. Sc. Part II ◆ Semester IV

As per CBCS Pattern

MATHEMATICS

PAPER VII

Differential Equations

$$p^n + P_1 p^{n-1} + P_2 p^{n-2} + \dots + P_{n-1} p + P_n = 0$$

$$\frac{d^2y}{dx^2} + P\frac{dy}{dx} + Qy = R$$

$$P_1 dx + Q_1 dy + R_1 dz = 0$$

$$P_2 dx + Q_2 dy + R_2 dz = 0$$

Jadhav ◆ Mahajan
Gade ◆ Kokare

PHADKE PUBLICATIONS

Signature Not Verified
RUTURAJ PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

SCAN AnyScanner

As per Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University's New Syllabus

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS)

(introduced from June, 2023)

B. Sc. Part II • Semester IV

MATHEMATICS

(Paper VII : Differential Equations

by

Dr. B. P. Jadhav
M. Sc., Ph.D. D.H.E
Ex-Head,
Department of Mathematics,
The New College,
Kolhapur.

Dr. A. M. Mahajan
M. Sc., SET. Ph.D.
Head & Associate Professor,
Department of Mathematics,
Walchand College of Arts & Science,
Solapur.

Dr. S. P. Gade
M. Sc., NET. Ph.D.
Assistant Professor,
Department of Mathematics,
Sangameshwar College,
Solapur.

B. D. Kokare
M. Sc., B. Ed.
Head & Associate Professor,
Department of Mathematics,
Vidnyan Mahavidyalaya,
Sangola.

PHADKE PUBLICATIONS

Distributed by : **PHADKE BOOK HOUSE**

(0231) • 25 40 211 (6 Lines)
• Website - www.phadkebooks.in

Phadke Bhavan,
Near Hari Mandir, Dudhali,
KOLHAPUR - 416 012.

• E-mail - customersupport @ phadkebooks.in

Signature Not Verified
RUTURAJ
PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

AnyScanner

Pune Branch 'Shriphal Prasad', 415, Narayan Peth, Munjaba Lane,
Pune - 411 030. • Telefax : (020) 244 82 951.

Log on to
www.phadkebooks.in

STATUTORY WARNING

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or utilized, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission in writing of the publisher or in accordance with the provision of the Copyright Act 1957 (as amended). Any person who does an unauthorised act in relation to this publication may be liable to Criminal Prosecution and Civil Claims for damages. All legal disputes subject to Kolhapur Jurisdiction.

ISBN 978-93-92336-89-8

Code No. J 505

Price ₹ 65/-

First Edition as per New Syllabus : February, 2024

Published by

Mrs. Neha Mandar Phadke, For Phadke Publications,
Atharva Apartment. Flat No. 10, T. P. S. No. 2-217 / 7
A, Ward, Dudhali, Kolhapur - 416012.

Printed by

New Lokpriya Binding Works
B-25, Udyam Co-op., Society, New Industrial Estate,
Y. P. Powar Nagar, Kolhapur - 416 008.

Signature Not Verified
RUTURAJ PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

As per Punyashlok Ahilyadevi Holkar
Solapur University's New Syllabus

B. Sc. Part II ◆ Semester IV

As per CBCS Pattern

MATHEMATICS

PAPER VIII

Abstract Algebra

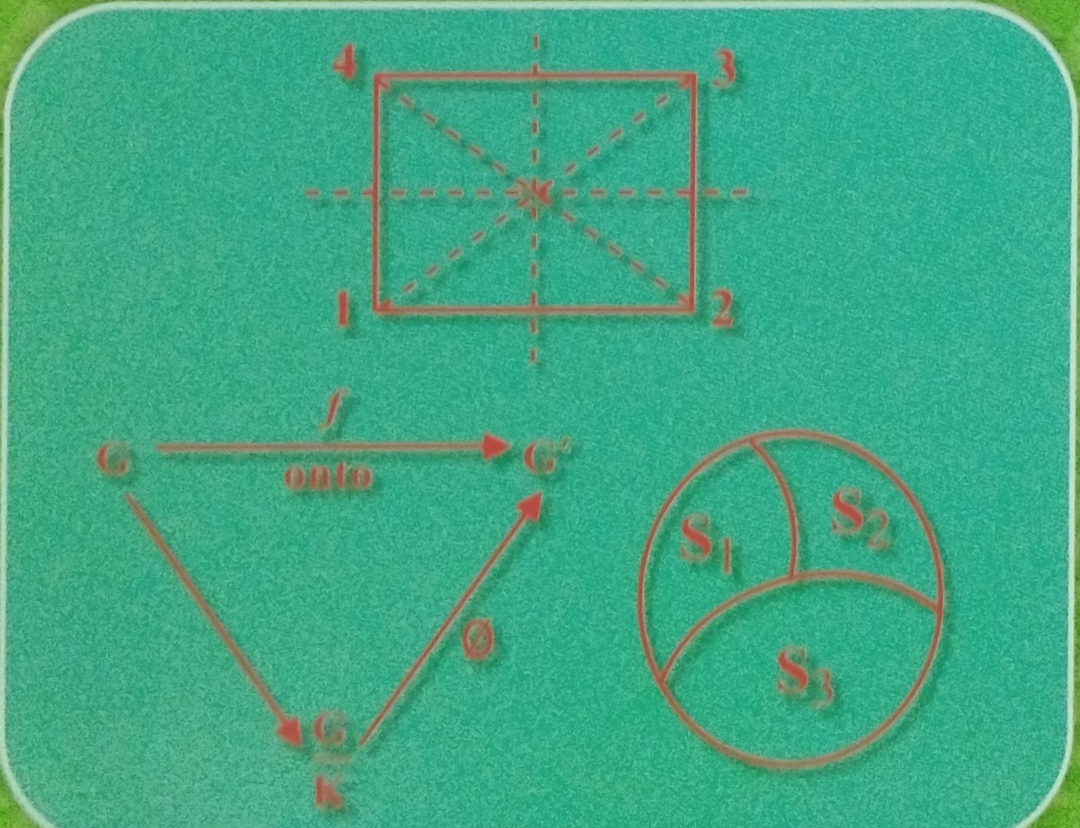

Jadhav ◆ Mahajan
Gade ◆ Kokare

PHADKE PUBLICATIONS

Signature Not Verified
RUTURAJ
PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

AnyScanner

As per Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University's New Syllabus

As per CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS)

(introduced from June, 2023)

B. Sc. Part II • Semester IV

MATHEMATICS

(Paper VIII : Abstract Algebra)

by

Dr. B. P. Jadhav
M. Sc., Ph.D. D.H.E
Ex-Head,
Department of Mathematics,
The New College,
Kolhapur.

Dr. A. M. Mahajan
M. Sc., SET. Ph.D.
Head & Associate Professor,
Department of Mathematics,
Walchand College of Arts & Science,
Solapur.

Dr. S. P. Gade
M. Sc., NET. Ph.D.
Assistant Professor,
Department of Mathematics,
Sangameshwar College,
Solapur.

B. D. Kokare
M. Sc., B. Ed.
Head & Associate Professor,
Department of Mathematics,
Vidnyan Mahavidyalaya,
Sangola.

PHADKE PUBLICATIONS

Distributed by : **PHADKE BOOK HOUSE**

(0231) • 25 40 211 (6 Lines)
• Website - www.phadkebooks.in

Phadke Bhavan,
Near Hari Mandir, Dudhali,
KOLHAPUR - 416 012.

• E-mail - customersupport @ phadkebooks.in

Signature Not Verified
RUTURAJ
PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:44

AnyScanner

Pune Branch 'Shriphal Prasad', 415, Narayan Peth, Munjaba Lane, Pune - 411 030. • Telefax : (020) 244 82 951.

Log on to
www.phadkebooks.in

STATUTORY WARNING

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or utilized, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission in writing of the publisher or in accordance with the provision of the Copyright Act 1957 (as amended). Any person who does an unauthorised act in relation to this publication may be liable to Criminal Prosecution and Civil Claims for damages. All legal disputes subject to Kolhapur Jurisdiction.

ISBN 978-93-92336-73-7

Code No. J 506

Price ₹ 75/-

First Edition as per New Syllabus : February, 2024

Published by
Mrs. Neha Mandar Phadke, For Phadke Publications,
Atharva Apartment. Flat No. 10, T. P. S. No. 2-217 / 7
A. Ward, Dudhali, Kolhapur - 416012.

Printed by
Shri. Rahul Gavali, at Shri Varad Offset
422, 'C' Ward, Panjarpol, Main Road,
Kolhapur.

Signature Not Verified
RUTURAJ
PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

राज्य राजकारण : मुद्दे आणि पेचप्रसंग

संपादक

डॉ. रत्नाकर बाबुराव लक्षटे

डॉ. माधव माणिकराव चोले

Signature Not Verified
RUTURAJ
PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

Scanned with OKEN Scanner

परिकल्पना

© सम्पादकाधीन

प्रथम संस्करण : 2023

ISBN : 978-93-95104-59-3

मूल्य : ₹ 695

शिवानंद तिवारी द्वारा *परिकल्पना,* के-37, अजीत विहार, दिल्ली-110084
से प्रकाशित और शेष प्रकाश शुक्ल, दिल्ली से टाइप सेट होकर
काम्पैक्ट प्रिंटर्स, दिल्ली-110032 में मुद्रित

Signature Not Verified
RUTURAJ
PURUSHOTTAM BUWA
09.01.2025 14:24

Scanned with OKEN Scanner